ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀԿ

ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ՀԻՄՆԱԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

ԵՎ

ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԵՐԵՎԱՆ 1991թ.

Հայաստանի Հանրապետական կուսակցություն
Ծրագրային Հիմնադրույթներ

Գիտակցելով Հայրենիքի և Ազգի ճակատագրի համար մեր պատասխանատվությունը, և ձգտելով մեր գործունեությամբ ու պայքարով նպաստել Հայաստանի և հայության փրկության ու վերածննդի գործին`

ՀՌՉԱԿՈՒՄ ԵՆՔ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ /ՀՀԿ/

Եղիցի Ազատ և Միացյալ Հայաստան
Ազգի կամքը բարձրագույն իշխանությունն է:

1.Հայ Ազգը ` կազմավորվելով իր պատմական Հայրենիքում Հայաստանում, անցնելով հազարամյա մաքառումի ու արարման ուղի, գոյատևել է մինչև այսօր և վաստակել է իր ճակատագիրը ինքնուրույն տնօրինելու և իր պատմությունը կերտելու մենաշնորհը: Հայ Ազգը լի է վճռականությամբ այսուհետ ևս հաստատելու և, հարազատ մնալով իր ազգային ակունքներին ու հազարամյակներում մշակված նկարագրին, կերտելու իր ուրույն քաղաքակրթությունը` հոգևոր ու մտավոր, նյութական ու բարոյական արժեքները, և իր ավանդը ներդնելու համամարդկային գանձարանը:

2.Մեր Հայրենիքը այն յուրահատուկ կենսական միջավայրն է, որտեղ առկա են Հայ Ազգի գոյատևման ու զարգացման բնական պայմանները: Հայ Ազգը` լինելով պատմա-աշխարհագրական, լեզվամտածողական, կրոնադավանական, քաղաքական և սոցիալ-տնտեսական ինքնատիպ հավաքական մի ամբողջություն` մարդկային հասարակության բազմազգ ընտանիքում, հանդիսանում է քաղաքակրթության թանկարժեք գենոֆոնդի անբաժանելի մասը:

3.Ներկա պատմական պահին Հայ Ազգը զրկված է իր Հայրենիքում միասնաբար ապրելու հնարավորությունից և իրավունքից: Կոմունիստական կայսրության մեջ` գաղութային կարգավիճակով, իր պատմական Հայրենիքի տասներորդ հատվածում ապրում է հայության փոքր մասը: Ազգի մեծ մասը սփռված է աշխարհով մեկ` զուրկ Հայրենիքից, ուծացման ու անհետացման վտանգի տակ:

4.Հայ ժողովուրդը որևէ պարտք չունի ուրիշին և ինքը պահանջատեր է իրենից կողոպտված ազգային տարածքների, «բարոյական, նյութական ու մշակութային արժեքների»: Պանթուրքական ու ռուսական կայսրապետական քաղաքականությամբ ծրագրված և դարասկզբից մինչև այսօր շարունակաբար իրագործվող Հայ Ազգի ցեղասպանությունը դեռևս չի արժանացել համարժեք դատապարտման աշխարհի պետությունների, միջազգային կազմակերպությունների և համաշխարհային հասարակության կողմից:
ՀՀԿ-ն խստագույնս հետամուտ է լինելու Հայ Դատի արդարացի լուծմանը` համարելով, որ այն բխում է նաև մարդկության շահերից:

5.ՀՀԿ-ի գաղափարախոսությունը հիմնված է ազգային ֆունդամենտալ, արմատական մտածողության, հոգեբանության ու բարոյականության վրա: ՀՀԿ–ի քաղաքական նպատակները բխում են Հայրենիքի և Ազգի վերածննդի ու հաստատման մեր դարավոր նվիրական իղձից, իսկ գործունեությունը ծրագրվում և իրագործվում է հանուն այդ նպատակների:

Հայ ազգը, ինչպես ամեն ազգ, իրավունք ունի ինքնորոշվելու իր ազգային պատմական տարածքներում: Մենք պայքարում ենք հանուն Ազատ, Անկախ և Միացյալ Հայաստանի` համարելով այն ապագա հազարամյակներում Հայ ժողովրդի ազատ զարգացման և երջանիկ կենսագոյացման հուսալի երաշխիքը:

6. ՀՀԿ-ն հիմնվելով համաchխարհային հանrության կողմից ընդունված օrինականության և բարոյականության համակարգի վրա, իր գործունեությունը իրականացնում է միջազգային իրավունfով, ՀՀ Սահմանադրությամբ նախաstեսված cրջանակներում:

ՀՀԿ-ն առաջնահերթ է համարում Ազգերի Ինfնոrոcման իրավունfի և Մարդու իրավունfների անվերապահ իրացումը: Ընդունելով ժողովրդավարությունը nrպես Ազգի ինfնակառավարման բարձրագույն ձև, որը յուrաfանչյուr fաղաfացուն ընձեռում է ազաs ինfնադրսևորման ամենալայն հնարավորություննեrը, ՀՀԿ-ն համոզված է, nr անհասի իրավունfները կարող են առավելագույնս լիարժեf իրացվել միմիայն, եթե նրանf բխում են Ազգի և Հայrենիfի ազաsության cահերից: Անհասը կարող է լինել ազաs, եթե ազաs են Հայrենիfը և Ազգը:

7. ՀՀԿ-ն համոզված է, nr Հայոց հզոr Անկախ Հանrապեsության գոյությունը ուղղակիորեն բխում է Հայ Ազգի cահերից և իր սրբազան պաrsfն է նրա վերականգնումը: Անկախ և Ազաs Պեsականության վերականգնման համար ազգային -ազաsագրական պայfարը մենf մղում ենf միջազգային իրավունfով ընդունված բոլոr ձևերով:

8. ՀՀԿ-ն համոզված է, nr fաղաfակrթության պաsմական գործընթացին ներդաcնակ՝ մեr հայrենիfի վերածնման և Հայ Ազգի բնականոն զարգացման առաջնային պայմանը Ազգային Անկախ պեsականության վերականգնումն է պեsական իcխանության օrենսդիr, գործադիr, իրավապահպան և բոլոr անհrաժեcs այլ կառուցվածfներով, և Հայոց Պեsականության անվsանգության ապահովման գլխավոr երաcխիfը Ազգային պաcsպանության համակարգի սsեղծումն է՝ Հայոց Սպարապեsության և Ազգային Բանակի առկայությամբ:

9. Հայաստանի arsաfին թcնամիների nsնձգությունների հեsևանfով Հայոց Ազգային պեsականության վերականգնման գործընթացի բռնի դադարեցման կամ անկախ պեsականության անկման դեպfում, երբ կազմալուծված է Ազգային պաcsպանական համակարգը և Ազգային Բանակի ուժերով հնարավոr չէ պաcsպանել Հայrենիfը և Ազգը, ՀՀԿ-ն իր պաrsfն է համարում հայrենանվեr բոլոr ուժերի հեs միասնաբար մասնակցել Հայrենիfի ազաsագրման սրբազան գործին:

10. Համոզված լինելով, nr ազգային պաsմական sաrածfների և հայ ժողովրդի վերամիավորումը Հայոց պեsականության մեջ Հայ Ազգի վերածնման և հարաsևման հուսալի երաcխիfն է և, համարելով arցախահայության պայfարը Հայոց ազգային ազաsագրական պայfարի անբաժանելի մասը, ՀՀԿ-ն պաsrաs է միջազգային իրավունfով ճանաչված fաղաfական, sնsեսական և այլ միջոցներով պաcsպանել և հաղթական ավարsին հասցնել Arցախը Մայր Հայrենիfին վերամիավորելու գործը:

11. ՀՀԿ-ն համոզված է, nr Հայոց լեզուն և հայ լեզվամsածողութունը Հայ Ազգի գոյության հիմնասյուներից մեկն է: Համարելով, nr մայrենին՝ nrպես Հայոց պեsական պաcsոնական լեզու, պեsf է ունենա ամենալայն գործառությունը հայ մարդու կենսագործության բոլոr ոլnrsներում, ՀՀԿ-ն առավելագույնս նպաստում է Հայոց Լեզվի զարգացման պայմանների ապահովմանը:

12. ՀՀԿ-ն Հայոց Ազգային Կrոն է ճանաչում Հայադավան frիսsոնեությունը՝ առաջնորդությամբ Հայաստանյայց Առաfելական Սուրբ Եկեղեցու: Ընդունելով խղճի ազաsության սկզբունfը, ՀՀԿ-ն համոզված է, nr կrոնադավանական nrևէ ուսմունf չի կարող ուղղված լինել հայ մարդու ազգային ինfնահասsաsման, arիական ոգու լավաsեսական աcխարհայացfի, Հայrենիfին և Ազգին անմնացորդ ծառայելու ձգտման դեմ:

13. ՀՀԿ-ն համոզված է, nr Հայաստանի sնsեսական ինfնուrույնությունը պեsf է հիմնվի իր ազգային սեփականության sիrման, sնօrինման և օգsագործման իրավունfի վրա:

ՀՀԿ-ն պաcsպանում է Հանrապեsության հողի, ընդերfի, ջրային և օդային ավազանների, անsառների և այլ բնական հարsությունների, նաև arsադրական և էներգեsիկ հզորությունների,

արտադրանքի, գազամուղների և հաղորդակցության ճանապարհների նկատմամբ Հայ Ազգի սեփականատիրական սահմանադրական իրավունքը:

14. ՀՀԿ-ն համոզված է, nr Հայաստանի Հանրապետության ազգային տնտեսական համակարգը պետք է ստեղծի հուսալի տնտեսական երաշխիքներ Հայ Ազգի Ազատություններից բխող անհատի հոգևոր ներդաշնակ զարգացումը ապահովող բարձր կենսամակարդակի, սոցիալական արդարության՝ nr է հավասար իրավունքների և օրենքի առաջ հավասարության, Հայրենիքի անվտանգության, ազգային արիական ոգու վերածնման համար:

15.ՀՀԿ-ն համոզված է, nr Հայաստանի Անկախ Հանրապետության տնտեսական համակարգը պետք է հիմնվի անհատի գործնական նախաձեռնության օրենքով երաշխավորված իրավունքի և ազատ մրցակցության վրա: Տնտեսության կառավարման հիմնական գործոնը շուկայական սկզբունքներով՝ բնական պահանջարկից և առաջարկից բխող, ազատ գնագոյացումն է:

ՀՀԿ-ն գտնում է, nr ազատ ձեռներեցության և շուկայական տնտեսության կարգավորման պետական միջոցառումները պետք է իրականացվեն օրենքով նախատեսված սահմաններում՝ ելնելով ազգային շահերից:

16. ՀՀԿ-ն ճանաչում է սեփականության բոլոր ձևերի գոյությունը՝ մասնավոր, բաժնետիրական, հասարակական, պետական և այլն, և պաշտպանում է նրանց զարգացման ու անձեռնմխելիության ապահովումը սահմանադրական երաշխիքներով: Այնուհանդերձ, ՀՀԿ-ն ազգային տնտեսական համակարգում, մասնավորապես, արտադրության միջոցների նկատմամբ, գերադասում է մասնավոր սեփականատիրական ձևը՝ համարելով այն մարդկային հասարակության բնականոն զարգացման և սոցիալական արդարության երաշխիքների ապահովման կարևորագույն գործոններից մեկը:

17. ՀՀԿ-ն համոզված է, nr Հանրապետության տարածքի մշակելի հողը գյուղատնտեսական արտադրություն կազմակերպելու նպատակով, պետք է տրվի հողի աշխատավորին որպես սեփականություն՝ ժառանգելու և վաճառելու իրավունքով: ՀՀԿ-ն պաշտպանում է գյուղատնտեսական հեռանկարային նպատակային ծրագրերի կազմումն ու իրագործումը՝ ուղղված անասնապահության, հացահատիկային և այլ արտադրությունների զարգացմանը: Հողի բաշխումը և տնօրինումը պետք է հիմնվի ազգային պետական շահերը պաշտպանող և կարգավորող վարկահարկային համակարգի վրա:

18. ՀՀԿ-ն անհրաժեշտ է համարում Հանրապետությունում ազգային ավանդույթների և ունակությունների վրա հիմնված, գիտատար, նյութախնայող, մրցունակ և էկոլոգիապես անվտանգ արտադրությունների զարգացումը՝ հաշվի առնելով հանրապետության հումքային պաշարները, արդյունաբերական բարձր զարգացման հասած ոլորտների առկայությունը, նաև Հայաստանի միջազգային հեռանկարային փոխշահավետ կապերը:

19. ՀՀԿ-ն պաշտպանում է Հանրապետությունում սեփական շրջանառու դրամական միավորի վրա հիմնված ազգային ֆինանսաբյուջետային համակարգի ստեղծումը, ազգային դրամատների համակարգի կազմակերպումը, նաև հայկական համաշխարհային դրամատան ստեղծումը, nrը պետք է ունենա, մասնավորապես, իր մասնաճյուղերը աշխարհի հայաշատ երկրներում և օժանդակի Հայրենիքի տնտեսական վերելքին՝ առևտրական և տնտեսական լայնածավալ կապերի ստեղծման, նաև արտերկրի հայկական գործարարության (բիզնեսի) զարգացման շնորհիվ:

20. ՀՀԿ-ն պաշտպանում է յուրաքանչյուր հայ մարդու և նրա ընտանիքի անդամների Հայաստանի քաղաքացի լինելու իրավունքը և այն ապահովող սահմանադրական երաշխիքների գոյությունը:

Հ Ա Յ Ա Ս Տ Ա Ն Ի

Հ Ա Ն Ր Ա Պ Ե Տ Ա Կ Ա Ն Կ Ո Ւ Ս Ա Կ Ց Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն

Հ Հ Կ

Կ Ա Ն Ո Ն Ա Դ Ր Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն

Ե Ր Ե Վ Ա Ն 1991թ.

ԱՆԴԱՄԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

1. Հայաստանի Հանրապետական կուսակցության անդամ կարող է լինել հայ ազգային մտածողությամբ օժտված և բարոյական նկարագրի տեր 18 տարին բոլորած ամեն անհատ, ով ընդունում է կուսակցության Ծրագիրն ու Կանոնադրությունը, ենթարկվում է նրա որոշումներին և գործուն մասնակցություն ունի կուսակցության նպատակների իրագործմանը:

2. Հայաստանի Հանրապետական կուսակցության մեջ կարող են ընդունվել հետևյալ երկու ձևով.

ա) որպես կուսակցության անդամ՝ ՀՀԿ խորհրդի երկու անդամի երաշխավորությամբ: Այդ դեպքում անհրաժեշտ է ընդունվողի գրավոր դիմումը՝ ուղղված ՀՀԿ-ի Խորհրդի նախագահին, և երաշխավորագրերը՝ դիմումին կից,

բ) որպես կուսակցության անդամության թեկնածու՝ ՀՀԿ-ի շրջանային խորհրդի երկու անդամի երաշխավորությամբ: Այդ դեպքում անհրաժեշտ է ընդունվողի գրավոր դիմումը՝ ուղղված շրջանային խորհրդի լիազոր ներկայացուցչին, և երաշխավորագրերը՝ դիմումին կից:

3. ՀՀԿ-ի անդամության թեկնածուն կարող է ընդունվել ՀՀԿ-ի անդամ թեկնածուական 6 ամսյա ժամկետը լրանալուց հետո իր նոր գրավոր դիմումի հիման վրա՝ ուղղված շրջանային խորհրդի լիազոր ներկայացուցչին առանց նոր երաշխավորության:

4. ՀՀԿ-ի անդամ և անդամության թեկնածու ընդունվելու որոշումը կայացնում է կուսակցության ներկայացուցչական ժողովը՝ հանգամանորեն քննարկելով դիմումը և երաշխավորագրերը ընդունվողի ներկայությամբ:

5. Կուսակցության նոր անդամը ընդունվելու պահին ներկայացուցչական ժողովում հանդիսավորապես երդվում է՝

«Երդվում եմ պայքարել հանուն Հայաստանի Հանրապետական կուսակցության նպատակների իրագործման, հավատարիմ մնալ կուսակցության Ծրագրին ու Կանոնադրությանը, կատարել նրա որոշումները:

Երդվում եմ բոլոր ուժերս նվիրաբերել Հայ Ազգի հազարամյա իղձերի իրականացմանը՝ ԱԶԱՏ, ԱՆԿԱԽ ԵՎ ՄԻԱՑՅԱԼ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ վերածննդման սուրբ գործին»:

6. ՀՀԿ-ի անդամը պարտավոր է անդամակցել իր բնակավայրի սկզբնական խմբին՝ բացառությամբ այն դեպքի, երբ ՀՀԿ-ի Խորհրդի որոշմամբ նա իրավունք կստանա անդամակցել կենտրոնի սկզբնական խմբին:

7. ՀՀԿ անդամը և անդամության թեկնածուն մուծում է անդամավճար՝ կուսակցության ներկայացուցչական ժողովի որոշման օրից սկսած: Անդամավճարը մուծվում է այն սկզբնական խմբի գանձապահին, որին անդամակցում է տվյալ անձը:

8. Երբ պետական իշխանությունների բռնությունների կամ այլ արգելքների հետևանքով ՀՀԿ-ի անդամի գործուն մասնակցությունը կուսակցության կյանքին դառնում է անհնարին, ապա տվյալ անձի անունը ժամանակավորապես, մինչև արգելքների վերացումը, հանվում է կուսակցության անդամացանկից: Այդ դեպքում կուսակցության անդամությունը վերականգնվում է տվյալ անձի դիմումի համաձայն՝ ուղղված համապատասխան շրջանային խորհրդի լիազոր ներկայացուցչին: Կուսակցության անդամացանկից հանելու և մտցնելու որոշումները կայացնում է ՀՀԿ-ի ներկայացուցչական ժողովը:

9. Երբ տարիքի, հիվանդության կամ նման այլ պատճառով ՀՀԿ-ի անդամը անկարող է գործուն մասնակցություն ցույց տալ կուսակցության կյանքին, ապա նա կուսակցության շրջանային խորհրդի որոշմամբ՝ մնալով կուսակցության անդամ և մուծելով որոշ խորհրդանշանակ անդամավճար, կարեցածին չափ մասնակցում է կուսակցության գործընթացին:

10. ՀՀԿ-ի անդամը իրավասու է կամովին հրաժարվելու կուսակցության անդամակցությունից՝ անկախ նրա զբաղված դիրքից կուսակցության մարմիններում: Կուսակցության անդամի հրաժարականի դիմումը ուղղվում է շրջանային խորհրդին, իսկ վերջինիս որոշումը հաստատվում է Կուսակցության ներկայացուցչական ժողովում միամսյա ժամկետում: Մինչ այդ կուսակցության անդամը ենթարկվում է կանոնադրությանը:

11. ՀՀԿ-ն պատասխանատու է իր անդամի գործունեության համար, որը բխում է կուսակցության ոգուց, համապատասխանում է նրա Ծրագրին ու Կանոնադրությանը: Կուսակցության անդամը իր այդպիսի գործունեության ընթացքում գտնվում է Կուսակցության լրիվ հովանավորության և պաշտպանության ներքո:

12. ՀՀԿ-ի անդամ (թեկնածու) չեն կարող լինել՝
ա) մեկ այլ քաղաքական Կուսակցության (կազմակերպության) անդամները,
բ) անբարոյական հանցագործ նկարագրի տեր անձինք:

13. Տասնութ տարին բոլորած ամեն անհատ, ով համակրում է Հայաստանի Հանրապետական կուսակցության գաղափարախոսությունը ու գործելակերպը, համաձայն է կուսակցության մեջ գործող ազգային մտածողության և բարոյականության սկզբունքներին, սակայն խստորեն չի ենթարկվում նրա կանոնադրությանը, կարող է համարվել ՀՀԿ-ի համակիր: ՀՀԿ-ի համակիրը իր նախաձեռնությամբ, կարեցածին չափ մասնակցում է կուսակցության կյանքին և նպաստում է նրա գործունեությանը: Նա չի օգտվում ՀՀԿ-ի անդամի (թեկնածուի) իրավունքներից, որոնք սահմանված են Կանոնադրության 14 հոդվածում՝ բացառությամբ բ) և ե) կետերի, ու չի ենթարկվում ՀՀԿ-ի կարգապահական դրույթներին, որոնք սահմանված են 62 հոդվածում՝ բացառությամբ ա) կետի:

14. ՀՀԿ-ի յուրաքանչյուր անդամի բարոյական պարտքն է բարյացակամ և հանդուրժողական վերաբերմունք ունենալ իր կուսակիցների նկատմամբ: Կոպիտ, ամբարտավան և վարկաբեկիչ վարմունքը իր կուսակցի նկատմամբ համարվում է կարգապահության խախտում:

15. ՀՀԿ անդամը (թեկնածուն) իրավունք ունի՝
ա) մասնակցել իր սկզբնական խմբի ժողովներին և միջոցառումներին, արտահայտել իր կարծիքը և պաշտպանել իր հայացքները, առաջարկություններ անել և քննարկել առաջ քաշված հարցերը,
բ) կազմակերպել և մասնակցել ՀՀԿ-ի Ծրագրին ու Կանոնադրությանը համապատասխանող միջոցառումներին,
գ) առաջադրել իր կամ ուրիշի թեկնածությունը ՀՀԿ-ի մարմիններում ընտրվելու համար, մասնակցելու ընտրություններին և ընտրվել այդ մարմիններում և ժողովներում,
դ) ՀՀԿ-ի Ծրագրին ու Կանոնադրությանը համապատասխան պաշտպանել իր

իրավունfները, անմիջականորեն հաղորդակցվել կուսակցության ղեկավար մարմինների և անձանց hts,

ե) թղթակցել ՀՀԿ-ի մամուլին` թերթերին, ամսագրերին և այլն, նյութեր ուղարկել կուսակցության hrատարակությունններին hrապարակելու համար,

զ) իր նախաձեռնությամբ մասնակցել ՀՀԿ-ի cրջանային խorhուրդներին և ՀՀԿ-ի ներկայացուցչական ժողովին կից մասնագիտական խմբերի աշխատանfներին, կազմակերպել այդպիսի hանձնախմբեր և ներկայացնել նրանց cրջանային խorhուրդին կամ ներկայացուցչական ժողովին hաստատման համար:

ՀՀԿ-ի ԿԱԶՄՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԸ ՍԿԶԲՆԱԿԱՆ ԽՈՒՄԲ ԵՎ ԽՄԲԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

16.ՀՀԿ-ի կազմակերպչական հիմքը կազմում են սկզբնական խմբերը: ՀՀԿ-ի սկզբնական խումբը բաղկացած է կուսակցության sաu և ավելի անդամներից և թեկնածուներից, և uտեղծվում է վարչատարածfային միավորում (գյուղ, fաղաfային թաղամաս և այլն), որը կառուցվածfային srnhման ենթակա չէ: Միևնույն վարչատարածfային միավորում անhrաժեշտության դեպfում cրջանային խorhրդի nrnշմամբ կարող են կազմակերպվել մեկից ավելի սկզբնական խմբեր:

17.Կուսակցության սկզբնական խումբը շաբաթը մեկ անգամ hrավիrում է խմբական ժողով, nrtեղ fննարկվում են hարցեր և ընդունվում են nrnշումներ խմբի գործունեության մասին:

Խմբական ժողովը oրինական է, եթե ժողովին մասնակցում են խմբի անդամների երկու երrորդը: Որոշումները ընդունվում են բաց fվեարկությամբ, ժողովի մասնակիցների ձայների պարզ մեծամասնությամբ:

18. ՀՀԿ-ի ներկայացուցչական ժողովը ընտrում է սկզբնական խմբի դիվան` բաղկացած լիազոր ներկայացուցչից, fարտուղարից և գանձապահից: Լիազոր ներկայացուցիչը ներկայացնում է սկզբնական խումբը կուսակցության cրջանային խorhրդում: Դիվանի կազմը հաստատվում է cրջանային խorhրդի կողմից: Եթե տվյալ վարչատարածfային միավորում cրջանային խorhուրդ չի գործում, ապա դիվանը հաստատվում է ՀՀԿ-ի ներկայացուցչական ժողովում:

19. Կուսակցության սկզբնական խումբը իր fաղաfական, տնտեսական, դրամական և այլ գործունեության համար hաշվետu է cրջանային խorhրդին: Հաշվետվությունը ներկայացվում է ամիսը մեկ անգամ սկզբնական խմբի լիազոր ներկայացուցչի կողմից: Եթե տվյալ վարչատարածfային միավորում cրջանային խorhուրդ չի գործում, ապա hաշվետվությունը ներկայացվում է կուսակցության ներկայացուցչական ժողովին:

20. Կուսակցության սկզբնական խումբը իր դրամական եկամուտների 50%-ը փոխանցում է cրջանային խorhրդի դրամարկղին: Մնացած դրամական միջոցները տնoրինվում են խմբի կողմից ու ծախսվում են համաձայն խմբի դիվանի կազմած նախահաշվի, որը հաստատվում է cրջանային խorhրդի nrnշմամբ:

ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ ԵՎ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ԿՈՆՖԵՐԱՆՍ

21.Վարչատարածfային այն միավորում (hանրապետության cրջանը` կենտրոնով, նրա մասը, fաղաfը, fաղաfի cրջանը և այլն), որին երթակա տարածfային uտորաբաժանումներում գործում են երեf և ավելի սկզբնական խմբեր, uտեղծվում է ՀՀԿ-ի cրջանային խorhուրդ:

22. ՀՀԿ-ի cրջանային խorhուրդը կազմվում է cրջանային կոնֆերանսում ընտրված հինգ անդամներից և տվյալ cրջանային խorhրդին ենթակա սկզբնական խմբերի լիազոր ներկայացուցիչներից` oժտված hավասար իրավունfներով:

ՀՀԿ-ի cրջանային խorhրդի կազմը հաստատվում է ՀՀԿ-ի ներկայացուցչական ժողովում:

Եթե սկզբնական խմբի լիազոր ներկայացուցիչը կոնֆերանսում ընտրվում է շրջանային խորհրդի անդամ, ապա այդ խումբը ընտրությունների հետո մեկ շաբաթվա ընթացքում ընտրում է նոր լիազոր ներկայացուցիչ:

23. ՀՀԿ-ի շրջանային խորհուրդը անընդհատ գործող մարմին է, որը իր նիստերում կայացնում է որոշումներ տվյալ տարածքում, կուսակցական կազմակերպության ողջ գործունեության վերաբերյալ: Շրջանային խորհրդի նիստերը կայանում են երկու շաբաթը մեկ անգամ: Նիստը օրինական է, եթե մասնակցում են խորհրդի անդամների երկու երրորդը: Որոշումներն ընդունվում են խորհրդի անդամների ձայների պարզ մեծամասնությամբ, բաց կամ փակ քվեարկությամբ: Քվեարկության ձևը որոշվում է խորհրդի ընթացիկ նիստում:

24. ՀՀԿ-ի շրջանային խորհրդի քաղաքական, տնտեսական, դրամական և այլ գործունեության համար հաշվետու է կուսակցության ներկայացուցչական ժողովին: Հաշվետվությունը ներկայացվում է եռամսյակը մեկ շրջանային խորհրդի լիազոր ներկայացուցչի կողմից:

25. ՀՀԿ-ի շրջանային խորհուրդը իր դրամական եկամուտների 70 %-ը փոխանցում է կուսակցության դրամագլխին: Մնացած դրամական միջոցները տնօրինվում են շրջանային խորհրդի կողմից և ծախսվում են շրջանային խորհրդի ելևմուտքի նախահաշվին, որը հաստատվում է կուսակցության շրջանային կոնֆերանսի որոշմամբ: Վերջինս վավերացվում է ՀՀԿ-ի ներկայացուցչական ժողովի կողմից:

26. ՀՀԿ-ի շրջանային խորհուրդը վեց ամիսը մեկ անգամ հրավիրում է շրջանային կոնֆերանս, որի պատգամավորներն ընտրվում են շրջանային սկզբնական խմբերի ժողովներում՝ բաց քվեարկությամբ, մասնակիցների ձայների պարզ մեծամասնությամբ: Պատգամավորների քանակը որոշվում է շրջանային խորհրդի կողմից՝ ելնելով կուսակցության շրջանային կազմակերպության անդամների ընդհանուր թվից:

27. ՀՀԿ-ի շրջանային կոնֆերանսը օրինական է, եթե նրան մասնակցում են պատգամավորների երկու երրորդը: Կոնֆերանսի որոշումները ընդունվում են պատգամավորների թվի երկու կամ երկու երրորդի մեծամասնությամբ, բաց կամ փակ քվեարկությամբ: Քվեարկության ձևը որոշվում է կոնֆերանսի կանոնակարգով:

28. ՀՀԿ-ի շրջանային կոնֆերանսը.

ա) կայացնում է որոշումներ ՀՀԿ-ի շրջանային խորհրդի ստեղծման և լուծարքի մասին: Այդ որոշումները հաստատվում են ՀՀԿ-ի ներկայացուցչական ժողովում:

բ) լսում և գնահատական է տալիս շրջանային խորհրդի հաշվետվությանը կուսակցության շրջանային կազմակերպության քաղաքական, տնտեսական, դրամական և այլ գործունեության վերաբերյալ,

գ) քննարկում և կազմակերպում է շրջանային կազմակերպության ծրագրերը ՀՀԿ-ի միջկոնֆերանսային ժամանակահատվածի համար: Այդ ծրագրերը հաստատվում են ՀՀԿ-ի ներկայացուցչական ժողովում,

դ) ընտրում է շրջանային խորհրդի հինգ անդամներին և հաստատում է սկզբնական խմբերի լիազոր ներկայացուցիչներին՝ փակ քվեարկությամբ, կոնֆերանսի պատգամավորների թվի պարզ մեծամասնությամբ,

ե) շրջանային խորհրդի հինգ ընտրված անդամներից ընտրվում է խորհրդի նախագահ, որը նաև շրջանային կազմակերպության լիազոր ներկայացուցիչն է ՀՀԿ-ի ներկայացուցչական ժողովում: Նախագահն ընտրվում է փակ քվեարկությամբ, կոնֆերանսի պատգամավորների թվի պարզ մեծամասնությամբ:

Ներկայացուցչական ժողովի լիազոր ներկայացուցիչը չի կարող լինել ՀՀԿ-ի անդամության թեկնածու:

զ) հաստատում է շրջանային խորհրդի կողմից ներկայացված շրջանային կազմակերպության բյուջեն,

է) ընտրում է վերստուգիչ հանձնախումբ՝ երեք հոգուց բաղկացած, շրջանային խորհրդի և շրջանի սկզբնական խմբերի դրամական գործունեությունը վերահսկելու նպատակով:

ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑՉԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

29. ՀՀԿ-ի ներկայացուցչական ժողովը համագումարների միջև ընկած ժամանակահատվածում մշտական գործող մարմին է, որը կրելով կանոնադիր և գործադիր ֆունկցիաներ, իրականացնում է ՀՀԿ-ի տարածքային կազմակերպությունների և մարմինների գործունեության համակարգումը և հաստատում է որոշումներ կուսակցության կազմակերպությունների գործունեության վերաբերյալ բոլոր ոլորտներում:

30. Ներկայացուցչական ժողովի կազմի մեջ մտնում են ՀՀԿ-ի խորհուրդը ողջ կազմով և մեկական լիազոր ներկայացուցիչ տարածքային խորհրդից: Ներկայացուցչական ժողովի անդամները օժտված են հավասար իրավունքներով: Նրանց ընդհանուր թիվը կարող է փոփոխվել՝ կախված ՀՀԿ-ի տարածքային խորհուրդների ընդհանուր թվից:

31. ՀՀԿ-ի ներկայացուցչական ժողովը հրավիրվում է երկու ամիսը մեկ անգամ: Նրա նիստը օրինական է, եթե մասնակցում են ներկայացուցչական ժողովի անդամների երկու երրորդը: Ներկայացուցչական ժողովի որոշումները ընդունվում են բաց կամ փակ քվեարկությամբ, նիստի մասնակիցների ձայների պարզ կամ բացարձակ մեծամասնությամբ: Քվեարկության ձևը որոշվում է ներկայացուցչական ժողովի ընթացիկ նիստում:

32. ՀՀԿ-ի ներկայացուցչական ժողովի ընդունած որոշումները ՀՀԿ-ի գործունեության կարևորագույն խնդիրների վերաբերյալ վավերացվում կամ հաստատվում են ՀՀԿ-ի Խորհրդի կողմից:

33. ՀՀԿ-ի ներկայացուցչական ժողովին կից գործում են կուսակցության մասնագիտական հանձնաժողովները (քաղաքական, իրավական, տնտեսական, սփյուռքահայության, բնապահպանական, լեզվամշակութային և այլն), որոնց կազմը և նախագահները հաստատվում են ՀՀԿ-ի համագումարում:

34. ՀՀԿ-ի ներկայացուցչական ժողովը.

ա) ՀՀԿ-ի քաղաքական, տնտեսական, պաշտպանական և այլ գործունեության մասին կուսակցության համագումարի և Խորհրդի որոշումների համաձայն՝ կազմում է համապատասխան միջոցառումների ծրագրեր,

բ) հաստատում է ՀՀԿ-ի տարածքային խորհուրդների կազմը և վավերացնում է ներկայացուցչական ժողովի կազմում նրանց լիազոր ներկայացուցիչների լիազորությունները,

գ) եռամսյակը մեկ անգամ քննարկում և գնահատական է տալիս կուսակցության տարածքային խորհուրդների քաղաքական, տնտեսական, դրամական և այլ գործունեությանը: Հաստատում է տարածքային կոնֆերանսների և տարածքային խորհուրդների ծրագրային որոշումները,

դ) իրականացնում է ներկայացուցչական ժողովին կից մասնագիտական հանձնաժողովների աշխատանքների վերահսկողությունը և եռամսյակը մեկ անգամ լսում և գնահատական է տալիս հանձնաժողովների նախագահների հաշվետվությանը,

ե) հաստատում է ՀՀԿ-ի Խորհրդի կողմից ներկայացրած ՀՀԿ-ի ելմուտքի մասին նախահաշվի նախագիծը, որը ներկայացվում է ՀՀԿ-ի համագումարի քննարկմանը,

զ) եռամսյակը մեկ անգամ լսում և գնահատական է տալիս կուսակցության վերստուգիչ հանձնախմբի հաշվետվությանը ՀՀԿ-ի ելմուտքի գործունեության մասին և ընդունում համապատասխան որոշում,

է) կայացնում է որոշում ՀՀԿ-ի հերթական կամ արտահերթ համագումարի հրավիրման մասին, ծրագրում և իրականացնում է նախապատրաստական աշխատանք այդ հարցով: ՀՀԿ-ի արտահերթ համագումարը հրավիրելու որոշումն ընդունվում է փակ քվեարկությամբ, անդամների ձայների երկու-երրորդի մեծամասնությամբ,

ը) քննարկում և գնահատական է տալիս համագումարի համար ՀՀԿ-ի խորհրդի կազմած հաշվետու զեկուցման բովանդակությանը,

թ) պարբերաբար, բայց ոչ ուշ քան եռամսյակը մեկ անգամ, լսում և գնահատական

է տալիս ՀՀԿ խորհրդի հաշվետվությանը իր գործունեության մասին, ինչպես նաև լսում Խորհրդի ղեկավարության մեկնաբանությունները կուսակցության գործունեության մասին,

ժ) ընդունում է որոշում՝ ներկայացնել ՀՀԿ-ի լուծարքի հարցը համագումարի քննարկմանը: Այդ որոշումը ներկայացուցչական ժողովն ընդունում է փակ անվանական քվեարկությամբ, անդամների ձայների երկու-երրորդի մեծամասնությամբ,

ի) կայացնում է որոշումներ ՀՀԿ-ի անդամ կամ անդամության թեկնածու ընդունվելու մասին, կուսակցության անդամի այլ կարգավիճակի անցնելու, կուսակցությունից վտարելու մասին, նաև կուսակցության անդամի (թեկնածուի) նկատմամբ կիրառվող տույժերի և նրանց բողոքարկման մասին,

լ) կազմակերպում և հաստատում է պատվիրակությունների այլ կազմակերպությունների կամ հիմնարկությունների (նույն թվում արտասահմանյան և միջազգային) հետ բանակցություններ վարելու և պայմանագրեր կնքելու համար:

ՀՀԿ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

35. ՀՀԿ Խորհուրդը կուսակցության համագումարների միջև ընկած ժամանակահատվածում կուսակցության բարձրագույն գործադիր և վերահսկող մարմինն է, որն օժտված է նաև կանոնադրական նախաձեռնության իրավունքով:

36. ՀՀԿ Խորհրդին վերապահվում է ՀՀԿ-ի ընդհանուր քաղաքականության ղեկավարությունը, Ծրագրի, Կանոնադրության, նաև համագումարի որոշումների մեկնաբանության իրավունքը, ինչպես նաև կուսակցության մարմինների կողմից իրագործման վերահսկողությունը:

37. ՀՀԿ Խորհուրդը ընտրվում է ՀՀԿ-ի համագումարում՝ մեկ տարի ժամանակով, փակ քվեարկությամբ համագումարի պատգամավորների ձայների երկու երրորդի մեծամասնությամբ: ՀՀԿ-ի Խորհրդի անդամների թիվը սահմանվում է ՀՀԿ-ի համագումարի որոշմամբ:

38. ՀՀԿ Խորհրդի անդամ կարող են ընտրվել ՀՀԿ-ի հիմնադիր անդամները և այն անդամները, որոնք իրենց գործուն մասնակցությամբ հայ ազգային-ազատագրական պայքարին, ազգային մտածողությամբ և բարոյական նկարագրով վաստակել են ՀՀԿ-ի վստահությունը և հարգանքը:

39. Խորհրդի նիստերը հրավիրում են ըստ անհրաժեշտության, սակայն ոչ ուշ քան շաբաթը մեկ անգամ: Խորհրդի նիստը օրինական է, եթե ներկա են Խորհրդի անդամների երկու երրորդից ավելին:

40. Խորհրդի անդամը իրավունք չունի ինքնակամ հրաժարվելու խորհրդի անդամությունից կամ ինքնամեկուսանալու:

Ինքնակամ նման որոշում ընդունելու դեպքում, Խորհրդի անդամը ենթարկվում է կարգապահական տույժի:

41. ՀՀԿ Խորհրդի նախագահն ընտրվում է ՀՀԿ-ի համագումարում մեկ տարի ժամանակով՝ փակ քվեարկությամբ, պատգամավորների ձայների երկու երրորդի մեծամասնությամբ: Միևնույն անձը կարող է ընտրվել ՀՀԿ-ի Խորհրդի նախագահ ոչ ավելի, քան երկու անգամ անընդմեջ:

42. ՀՀԿ Խորհրդի նախագահը ներկայացնում է ՀՀԿ-ի շահերը պետական մարմիններում, հիմնարկներում, հասարակական, քաղաքական և միջազգային կազմակերպություններում:

43. ՀՀԿ Խորհրդի նախագահը ղեկավարում է Խորհրդի աշխատանքները կուսակցության գործունեության բոլոր ոլորտներում: Խորհրդի նախագահն առաջարկում է թեկնածուներ կուսակցության հանձնաժողովները ղեկավարելու համար, որոնք, Խորհրդի որոշմամբ, ներկայացվում են ներկայացուցչական ժողովի հաստատմանը:

44. ՀՀԿ Խորհրդի նախագահը՝ Խորհրդում որոշումներ ընդունելիս, օժտված է վետոյի

իրավունքով: Նախագահի վետոյով մերժված որոշումը քննարկվում է ներկայացուցչական ժողովում, որի որոշումը վետոյի ենթակա չէ:

45. Եթե ՀՀԿ-ի Խորհրդում որևէ հարցով անհրաժեշտ է ընդունել հույժ հրատապ որոշում, ապա Խորհուրդը իրավասու է այդ հարցի քննարկման ժամանակ Խորհրդի նախագահին տալ արտակարգ լիազորություններ: Այդ դեպքում Խորհրդի նախագահը իրավասու է ընդունել կամային որոշում:

46. ՀՀԿ-ի համագումարը ՀՀԿ-ի Խորհրդի նախագահի առաջարկությամբ ՀՀԿ-ի Խորհրդի անդամներից ընտրում է ՀՀԿ-ի Խորհրդի երկու փոխնախագահներ գաղափարական-քաղաքական ու կազմակերպչական-տնտեսական հարցերով: ՀՀԿ-ի փոխնախագահները կազմակերպում և ղեկավարում են ՀՀԿ-ի հանձնախմբերի և ծառայությունների աշխատանքները ու պատասխանատու են ՀՀԿ-ի կազմակերպչական բոլոր ստորաբաժանումների համակարգված գործունեության համար: ՀՀԿ-ի Խորհրդի փոխնախագահները ընտրվում են մեկ տարի ժամանակով՝ փակ քվեարկությամբ, պատգամավորների ձայների երկու երրորդի մեծամասնությամբ:

47. ՀՀԿ-ի համագումարում, Խորհրդում, ներկայացուցչական ժողովում և շրջանային խորհուրդներում որոշումները ընդունվում են այդ մարմնի կամ ժողովի ընթացիկ նիստում ընդունված կարգով, եթե այն Կանոնադրությամբ նախատեսված չէ:

48. ՀՀԿ-ի մարմինները, ժողովները որոշումներ ընդունելիս ճանաչում են փոքրամասնության իրավունքը՝ պաշտպանելու իր կարծիքը, եթե այն կիսում է ժողովի կամ մարմնի անդամների մեկ երրորդը: Մեկ երրորդից քիչ ձայներով արտահայտված կարծիքը չի ճանաչվում ու չի քննարկվում:

49. ՀՀԿ-ի Խորհրդում, ներկայացուցչական ժողովում և Շրջանային կոնֆերանսում ճանաչված փոքրամասնության կարծիքը կարող է կրկնական քննարկման դրվել նույն մարմնում կամ ժողովում մեկ ամսվա ընթացքում, որից հետո փոքրամասնությունը իրավասու է հարցի քննարկումը մտցնել ավելի բարձր ատյան:

50. ՀՀԿ-ի Համագումարում, քննարկումների ժամանակ և որոշումներ ընդունելիս, պատվիրակների ընդհանուր թվի հստակ ձևավորված մեկ երրորդ կազմող փոքրամասնությունը համագումարի որոշմամբ կարող է դուրս գալ ՀՀԿ-ից կամ մնալ նրա կազմում՝ որպես ֆրակցիա: Ֆրակցիան կարող է գոյատևել մինչև հաջորդ հերթական կամ արտահերթ համագումարը:

51. ՀՀԿ-ի խորհուրդը.

ա) առաջարկություն է մտցնում ՀՀԿ-ի հերթական կամ արտահերթ Համագումար հրավիրելու մասին և հաստատում կամ բեկանում է ներկայացուցչական ժողովի որոշումը այդ հարցի վերաբերյալ,

բ) ղեկավարում է ՀՀԿ-ի Համագումարի հրավիրման նախապատրաստական աշխատանքները, կազմում է հաշվետու զեկուցում Կուսակցության նպատակների, ռազմավարական և մարտավարական խնդիրների իրագործման գործընթացի և կուսակցության գործունեության այլ հարցերի մասին,

գ) վերահսկում է համագումարի, Խորհրդի և ներկայացուցչական ժողովի որոշումների կատարումը ստորադաս մարմինների և հանձնաժողովների կողմից,

դ) մշակում է ՀՀԿ-ի գաղափարախոսական հիմնադրույթները, ծրագրային և կանոնադրական փաստաթղթերը, ՀՀԿ-ի գործընթացի մարտավարական սկզբունքները, փուլային պլատֆորմները և հայտարարագրերը,ՀՀԿ-ի անունից անում է հայտարարություններ և առաջարկություններ հայ ազգային- հասարակական կյանքի, նաև միջազգային իրադրության վերաբերյալ,

ե) իրականացնում է պետական, քաղաքական և հասարակական մարմինների և կազմակերպությունների (նույն թվում այլ երկրների և միջազգային) հետ ՀՀԿ-ի փոխհարաբերությունները և համագործակցում է նրանց հետ, ընդունում է պատվիրակներ, վարում է բանակցություններ,

զ) իրավասու է իր քննարկումից հետո վերադարձնել ներկայացուցչական ժողովի

որոշումը նրա կողմից նոր քննարկման և նոր որոշում ընդունելու համար,

է) հաստատում կամ բեկանում է ներկայացուցչական ժողովում ՀՀԿ-ի անդամի, նաև Խորհրդի անդամի նկատմամբ կարգապահական պատժամիջոցի մասին,

ը) ստեղծում է հանձնախմբեր և հանձնաժողովներ ՀՀԿ-ի գործունեության ոլորտներում, որոնք մտցնում է ներկայացուցչական ժողովի հաստատմանը:

թ) հանդես է գալիս ներկայացուցչական ժողովում հաշվետվությամբ իր գաղափարախոսական-քաղաքական, տնտեսական, պաշտպանական և այլ գործունեության մասին,

ժ) իրագործում է հսկողություն Կուսակցության մամուլի գաղափարական-քաղաքական ուղղության վրա, մենաշնորհությունների և հրատարակված այլ նյութերի որակի, նաև լրատվական և հրատարակչական ծառայությունների գործունեության վրա,

ի) ՀՀԿ-ի Խորհուրդը տնօրինում է Կուսակցության դրամագլխի գումարների ծախսումը և Կուսակցության սեփականությունը կազմող բոլոր միջոցների բաշխումը՝ համաձայն ՀՀԿ-ի համագումարի հաստատած նախահաշվի և որոշումների: Խորհուրդը վերահսկում է նաև ՀՀԿ-ի Շրջանային կազմակերպությունների դրամական գործունեությունը:

ՀՀԿ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԸ

52. ՀՀԿ Համագումարը Կուսակցության բարձրագույն մարմինն է, որի ընդունած կամ հաստատած որոշումները անվերապահորեն պարտադիր են ՀՀԿ-ի ստորադաս բոլոր մարմինների և ժողովների, բոլոր անդամների ու թեկնածուների համար:

53. ՀՀԿ-ի հերթական Համագումարները հրավիրվում են տարին մեկ անգամ: Երկու հերթական Համագումարների միջև ընկած ժամանակահատվածում ներկայացուցչական ժողովի որոշմամբ կարելի է հրավիրել արտահերթ համագումար:

54. Համագումարի գումարումից երկու ամիս առաջ ՀՀԿ-ի խորհուրդը ՀՀԿ-ի ներկայացուցչական ժողովի քննարկմանն է ներկայացնում համագումարի օրակարգի նախագիծը, որը հաստատվում է ոչ ուշ, քան համագումարից մեկ ամիս առաջ, և ուղարկվում շրջանային կազմակերպություններին՝ ի գիտություն:

55. ՀՀԿ-ի համագումարի պատգամավորների ընդհանուր թիվը որոշվում է ՀՀԿ-ի ներկայացուցչական ժողովի կողմից՝ ելնելով կուսակցության անդամների և թեկնածուների ընդհանուր թվից: 500 անդամից՝ 200 պատգամավոր, 1000-ից՝ 300, 1500-ից՝ 400, 2000-ից՝ 500, 3000-ից՝ 600 և այլն:

56. ՀՀԿ-ի համագումարի պատգամավորները ընտրվում են կուսակցության բոլոր անդամների և թեկնածուների կողմից ուղղակի բաց քվեարկությամբ, ձայների պարզ մեծամասնությամբ: Պատգամավորության թեկնածուները առաջադրվում են սկզբնական խմբերի ժողովներում այլընտրական սկզբունքներով:

57. ՀՀԿ-ի համագումարի նիստը օրինական է, եթե ներկա են պատգամավորների ընդհանուր թվի երկու երրորդը: Համագումարի որոշումները ընդունվում են բաց կամ փակ քվեարկությամբ, պատգամավորների ձայների կեսի կամ երկու երրորդի մեծամասնությամբ: Քվեարկության ձևը որոշվում է համագումարի ընթացիկ նիստում:

58. Համագումարին հրավիրվում են հյուրեր հայրենական և արտասահմանյան քաղաքական և հասարակական կազմակերպություններից, պետական և կրոնական ականավոր գործիչներ, հասարակական գործիչներ, հասարակայնության ներկայացուցիչներ: Համագումարի հյուրերը խորհրդակցական ձայնի իրավունքով մասնակցում են համագումարի աշխատանքներին:

59. ՀՀԿ-ի համագումարի ընդունած որոշումները մտնում են ուժի մեջ անմիջապես համագումարի ավարտից հետո:

60. ՀՀԿ-ի համագումարը.

ա) որոշում է ընդունում ՀՀԿ-ի ստեղծման և լուծարի մասին: Լուծարի որոշումը կարող է ընդունվել միմիայն ՀՀԿ-ի ներկայացուցչական ժողովի կողմից այդ հարցը համագումար մտցնելու դեպքում: Լուծարի մասին որոշումը ընդունվում է պատգամավորների ձայների երկու երրորդի մեծամասնությամբ, փակ անվանական քվեարկությամբ,

բ) քննարկում և հաստատում է ՀՀԿ-ի Ծրագիրը և Կանոնադրությունը: Մտցնում է փոփոխություններ նրանց մեջ,

գ) ընտրում է ՀՀԿ-ի Խորհուրդ, Խորհրդի նախագահ և փոխնախագահներ, փոփոխում է Խորհրդի անդամների թիվը,

դ) որոշում է ՀՀԿ-ի ռազմավարական, քաղաքարական-քաղաքական ուղին, որոշում է կուսակցության նպատակների իրագործման գործելակերպը,

ե) ընտրում վերստուգիչ հանձնաժողով և նրա նախագահ ՀՀԿ-ի ելմուտքի վերահսկման համար: Լսվում է ՀՀԿ-ի վերստուգիչ հանձնաժողովի հաշվետվությունը և գնահատական է տալիս նրա գործունեությանը,

զ) Կազմավորում և հաստատում է ՀՀԿ-ի մասնագիտական և նպատակային հանձնաժողովներ և հանձնախմբեր: Ընտրում է նրանց նախագահներին,

է) Լսում և գնահատական է տալիս ՀՀԿ-ի Խորհրդի հաշվետու զեկուցմանը, որը ներկայացնում է Խորհրդի նախագահը: Զեկուցման մեջ լուսաբանվում է ՀՀԿ-ի ողջ գործունեությունը հաշվետու ժամանակահատվածում, տրվում է գնահատական և մեկնաբանություններ միջազգային իրադրության, հանրապետության իրավիճակի, կուսակցության արտաքին և ներքին քաղաքականության տրջանային կազմակերպությունների գործունեության, պաշտպանական, տնտեսական, ելմուտքի և այլ հարցերի վերաբերյալ:

Խորհրդի որոշմամբ այն կարող է ներկայացնել Խորհրդի այլ անդամ:

ը) հաստատում է ՀՀԿ-ի ներկայացուցչական ժողովի որոշումը կուսակցության հրատարակչական մարմինների, պաշտոնաթերթի, ամսագրի, տրջանային թերթերի հրատարակության մասին: Հաստատում է ՀՀԿ-ի պաշտոնաթերթի և ամսագրի հրատարակության մասին: Հաստատում է ՀՀԿ-ի պաշտոնաթերթի և ամսագրի խմբագիրներին,

թ) քննարկում և որոշում է ընդունում ՀՀԿ-ի Խորհրդի անդամի նկատմամբ որոշված կարգապահական պատժամիջի հաստատման կամ բեկանման մասին:

ԿԱՐԳԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ

61. ՀՀԿ անդամի (թեկնածուի) հակականոնադրական գործողություններ են համարվում.

ա) կուսակցության Կանոնագրի հիմնադրույթների խախտումները, որոնք բերում են ՀՀԿ-ի քաղաքական պայքարի գործընթացի խափանման կամ խաթարման,

բ) կուսակցության իրավասու մարմինների և գործիչների դեմ պայքարել՝ գաղտնի, սեպարատ խմբակցություններ ստեղծելու, զրպարտ կամ բանավոր զրպարտչական և վարկաբեկչական հայտարարություններով հանդես գալու, հակականոնադրական ձևով ժողովներ և հանրաքվեներ անցկացնելու միջոցով,

գ) կուսակցության իրավասու մարմինների և ժողովների դիրքորոշումներին չենթարկվելը և նրանց նկատմամբ կազմալուծիչ դիրքորոշումն ու նրանց իրագործումը խափանող գործողությունները,

դ) կուսակցության գաղտնապահության խախտումը, որը հանգեցնում է նրա ռազմավարական և մարտավարական ծրագրերի և գործընթացի խափանմանը կամ խաթարմանը,

ե) կուսակցության անդամի ինքնամեկուսացումը՝ կուսակցության նկատմամբ թերահավատ վերաբերմունքի, նրա գործունեությանը չմասնակցելու, իր վրա դրված պարտականությունները չկատարելու, բազմիցս անդամավճար չմուծելու միջոցով:

62. ՀՀԿ-ի անդամի (թեկնածուի) կարգապահական պատիժները որոշվում և գործադրվում

են անմիջապես՝ կուսակցության համապատասխան մարմինների կողմից համաձայն հետևյալ պատժաձևերի՝

ա) դիտողություն: Պատժաձևը սահմանվում է սկզբնական խմբի ժողովի որոշմամբ,

բ) հանդիմանություն՝ գրավոր: Պատժաձևը սահմանվում է սկզբնական խմբի ժողովի որոշմամբ,

գ) կուսակցական մարմիններում ընտրելու և ընտրվելու, նաև քվեարկելու իրավազրկում՝ ժամանակավոր պատժաձևը սահմանվում է շրջանային խորհրդի որոշմամբ,

դ) մեկուսացում կուսակցությունից՝ ժամանակավոր: Պատժաձևը սահմանվում է ներկայացուցչական ժողովի որոշմամբ,

ե) վտարում կուսակցությունից: Պատժաձևը սահմանվում է ներկայացուցչական ժողովի որոշմամբ: գ) և դ) պատժաձևերի սահմանված ժամկետը անցնելուց հետո, կուսակցության անդամը ինքնաբերաբար վերստանում է իր իրավունքները: ե) պատժաձևը ներկայացուցչական ժողովի որոշումից հետո հաստատվում է կուսակցության խորհրդի կողմից:

63. ՀՀԿ-ի անդամի (թեկնածուի) կողմից նմանօրինակ կրկնական կարգապահական խախտման դեպքում նրա նկատմամբ կիրառվում է նախորդից ավելի խիստ պատժաձև:

64. Կուսակցական մարմինները կարող են կարգապահական պատիժներ որոշել իրենց կազմի և ստորադաս մարմինների անդամների նկատմամբ՝ հանգամանորեն քննարկելով կարգապահական զանցանքի հանգամանքները՝ պատժվողի մասնակցությամբ:

65.Կարգապահական պատժի մասին որոշումը կարելի է բողոքարկել որոշումը ընդունած մարմնին կամ վերադաս մարմնին մեկամսյա ժամկետում: Բողոքառու մարմինը հարցը պարտավոր է քննել անմիջականորեն ինքը կամ իր կազմած կարգապահական դիվանը, հետաքննությունից հետո՝ մեկ ամսյա ժամկետում:

66. ՀՀԿ-ի Խորհրդի անդամի նկատմամբ պատժաձևը որոշվում է Խորհրդի անդամների երկու երրորդի ձայների մեծամասնությամբ: Խորհրդի անդամը իր նկատմամբ որոշված կարգապահական պատիժը բեկանելու համար իրավասու է դիմել Խորհրդի նախագահին և ապա՝ ՀՀԿ-ի համագումարին:

67.ՀՀԿ-ի անդամը կուսակցության գաղափարախոսությանը անհարիր, նրան վարկաբեկող, նաև կուսակցության անդամի բարոյական նկարագիրը խաթարող երդմնազանց գործողությունների համար վտարվում է ՀՀԿ-ից՝ կուսակցության ներկայացուցչական ժողովի որոշմամբ:

68. Վտարման որոշումը կարելի է բողոքարկել կուսակցության Խորհրդին եռամսյա ժամկետում, վտարված անձի դիմումով՝ ուղղված ՀՀԿ Խորհրդի նախագահին: Վտարման որոշումը կուսակցության Խորհրդի կողմից բեկանելու դեպքում, հարցը վերադարձվում է ներկայացուցչական ժողովին՝ նոր քննարկման և նոր որոշում ընդունելու համար:

69. ՀՀԿ-ի շարքերից վտարվածները և ինքնակամ հրաժարվածները կարող են վերստին ընդունվել Կուսակցության մեջ՝ որպես նոր անդամներ, ՀՀԿ-ի Կանոնադրությանը համաձայն:

70. ՀՀԿ-ի Խորհուրդը ստեղծում է Խորհրդին կից գործող կարգապահական դիվան, որը Խորհրդի առաջարկով հետաքննում է կուսակցության անդամի (թեկնածուի) կամ կուսակցականների խմբի կողմից կատարված կարգապահական խախտման հարցը:

71. Կարգապահական դիվանը իր աշխատանքում ղեկավարվում է ՀՀԿ-ի կանոնադրությամբ և Կուսակցության ղեկավար մարմինների որոշումներով: Կարգապահական դիվանի կողմից սահմանված կարգապահական պատժաձևերը հաստատվում են Կուսակցության տարբեր ատյաններում՝ համաձայն Կանոնադրության:

72. ՀՀԿ-ի կարգապահական դիվանը կազմվում է ՀՀԿ-ի Խորհրդի կողմից, բաղկացած է հինգ անդամներից, որոնց առաջարկում է Խորհրդի նախագահը: Դիվանի կազմը հաստատվում է

ՀՀԿ-ի ներկայացուցչական ժողովում նրա անդամների ձայների երկու երրորդի մեծամասնությամբ, բաց քվեարկությամբ:

ՀՀԿ ՊԱՐԲԵՐԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼԸ

73. ՀՀԿ կարող է ունենալ հետևյալ պարբերական մամուլը՝
ա) պաշտոնական օրաթերթեր և շաբաթաթերթեր հայերեն և օտար լեզուներով,
բ) քաղաքական-հասարակական և գրական-մշակութային ամսագրեր,
գ) լրատվական թերթիկներ:

74. ՀՀԿ-ի պարբերական թերթերը և ամսագրերը հիմնադրվում և հրատարակվում են ՀՀԿ-ի խորհրդի որոշմամբ, որը հաստատվում է ներկայացուցչական ժողովի կողմից:

75. ՀՀԿ-ի շրջանային կազմակերպությունները կարող են հրատարակել թերթ՝ շրջանային խորհրդի որոշմամբ, որը հաստատվում է ներկայացուցչական ժողովի կողմից:

76. ՀՀԿ-ի անդամները (թեկնածուները) իրավունք չունեն Կուսակցության անունից հրատարակել քաղաքական կամ այլ բովանդակության մամուլ:

77. ՀՀԿ-ի կենտրոնական մամուլի խմբագիրները հաստատվում են Համագումարում, իսկ շրջանային թերթերի խմբագիրները՝ շրջանային կոնֆերանսում:

78. ՀՀԿ-ի բոլոր պարբերականները առաջնորդվում են Կուսակցության Ծրագրով և Կանոնադրությամբ, պաշտպանում են կուսակցության քաղաքական ուղին և գործելակերպը: Այլախոհական նյութերի և կարծիքների հրատարակության դեպքում անհրաժեշտ է ներկայացնել զնահատական մեկնաբանություններով՝ ելնելով կուսակցության գաղափարախոսությունից և նպատակներից:

79. ՀՀԿ-ի Խորհուրդը լիովին պատասխանատու է կուսակցության մամուլի բովանդակության համար և վերահսկում է նրա գաղափարական ուղղվածությունն ու մակարդակը:

ՀՀԿ-Ի ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ

80. ՀՀԿ դրամական միջոցները կազմվում են՝
ա) կուսակցության անդամավճարներից,
բ) անհատական և խմբական նվիրատվություններից,
գ) հանգանակություններից:

81. Դրամի հանգանակությունը թույլատրվում է միմիայն ՀՀԿ-ի Խորհրդի նախագահի որոշմամբ:

82. ՀՀԿ-ի շրջանային կազմակերպությունների և կուսակցության դրամագլուխներին կատարվող դրամական հատկացումները տնօրինող կազմակերպությունների կողմից պաշտոնապես ձևակերպվում են գանձապահների տնօրինությամբ համապատասխան մատյաններում:

83. ՀՀԿ-ի դրամագլխից փոխառության և փոխատվության իրավունքը վերապահվում է ՀՀԿ-ի Խորհրդին:

84. ՀՀԿ-ի տարեկան ընդհանուր եկամուտների 25% , ինչպես կանոն, մտնում է կուսակցության անձեռնմխելի հիմնադրամի մեջ: Անձեռնմխելի հիմնադրամը տնօրինվում է համագումարի որոշմամբ:

ՀՀԿ-Ի ԶԻՆԱՆՇԱՆԸ, ԴՐՈՇԸ ԵՎ ՀԻՄՆԸ

85. ՀՀԿ-ի զինանշանը կուսակցության հիմնական խորհրդանշանն է: Այն առկա է կուսակցության բոլոր փաստաթղթերի և այլ տարբերանշանների վրա:

86. Զինանշանը արտաքին շրջանաձև օղակում գրված է՝ «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ»: Զինանշանի ներքին շրջանում հայկական հինավուրց ավանդական հավերժության խորհրդանիշն է յոթ թերթիկներով: Այն միաժամանակ նաև վահան է, որի վրա ուղղաձիգ տեղադրված է ահեղ սուրը: Վահանը և սուրը արտահայտում են հայ ազգի աննկուն կամքը՝ պաշտպանելու մեր սուրբ Հայրենիքը թշնամիներից: Ներքին շրջանի ներքևում սրի բռնակի վրա զորեղ ճանկերով բազմել է թևերը փառահեղորեն պարզած միագլխանի արծիվը, որը արտահայտում է Հայ ազգի անպարտելի, ազատատենչ ոգին: Ուղղաձիգ սուրը և արծվի հորիզոնական պարզած թևերը կազմում են խաչ, ինչը խորհրդանշում է քրիստոնեադավան հավատքը:

87. ՀՀԿ Զինանշանը պարտադիր է ունենալ ՀՀԿ-ի դրոշի, կնիքի, անվանաթերթի, անդամատոմսի, լիազորագրերի, կրծքանշանի վրա: Թույլատրվում է նաև պատրաստել հուշանվերներ՝ ՀՀԿ-ի Զինանշանի պատկերումով:

ՀՀԿ կնիքը զինանշանի պատկերումով իրավասու է օգտագործել միմիայն Խորհրդի նախագահը կամ խորհրդի այլ անդամը՝ Խորհրդի որոշմամբ:

88. ՀՀԿ-ի պաշտոնական դրոշն է սպիտակ, ոսկերիզ պաստառը, որի մեջտեղում պատկերված է ՀՀԿ-ի Զինանշանը ոսկեգույն գծերով:

89. ՀՀԿ-ն ունի իր պաշտոնական հիմնը, որը երգվում է երգչախմբով, նվագախմբի նվագակցությամբ և կատարվում է կուսակցության գործունեության հետ կապված բոլոր հանդիսությունների ժամանակ:

90. Ճգնաժամային այնպիսի իրավիճակներում, երբ Հայաստանի արտաքին թշնամիների ոտնձգությունների հետևանքով, պատերազմական իրադրության պայմաններում, վտանգված են Հայրենիքը և Ազգը, Հայաստանը բռնազավթված է օտար պետության կողմից և հաստատված է գաղութատիրական կարգավիճակ կամ բռնությամբ միացված է այլ պետական համակարգի, ու Հայաստանում զավթիչ զորքերի առկայության ու դրանց իշխանությունների դավաճան քաղաքականության հետևանքով չկան երաշխիքներ Հայրենիքի և Ազգի հետագա գոյության և զարգացման համար, Հայոց Ազգային Պետականության վերականգնման գործընթացը կամ Ազգային Պետության գոյությունը դադարեցվել է, կազմալուծվել կամ վերացվել է ազգային պաշտպանական համակարգը և պետականորեն՝ Ազգային Բանակի ուժերով, հնարավոր չէ պաշտպանել Հայրենիքը և Ազգը, Հայաստանի Հանրապետական Կուսակցությունը՝ գիտակցելով իր պատասխանատվությունը Հայրենիքի և Ազգի առջև, ելնելով իր արմատական ազգային գաղափարախոսությունից բխող ծրագրային նպատակներից, անցնում է ռազմաքաղաքական իրավիճակի և ազգանվեր բոլոր ուժերի հետ միասին իր մասնակցությունն է բերում Հայրենիքի ու Ազգի ազատագրման և Ազգային պետականության վերականգնման պայքարին:

ՀՀԿ իրավաբանական հասցեն է՝
Հայաստանի Հանրապետություն, 375004, Օրջոնիկիձեի պ. 302, բն. 6,
հեռ. 48-61-99:

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է ՀՀԿ-Ի ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎՈՒՄ

« » 1991 ԵՐԵՎԱՆ

ՆԱԽԱԳԱՀ՝ ԱՇՈՏ ՆԱՎԱՍԱՐԴՅԱՆ